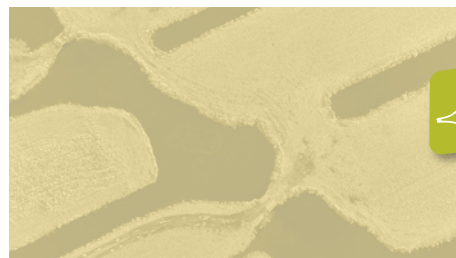

JAARVERSLAG 2021 - 2022

Weidehof Krimpenerwaard & Agrarisch Collectief Krimpenerwaard

Inhoudsopgave

In dit jaarverslag worden de volgende punten toegelicht:

Voorwoord	4
Inleiding	6
Beheer in 2021 en 2022	7
Controle en monitoring	11
Resultaten weidevogel beheer	12
Resultaten botanisch beheer	17
Organisatie / Personeel / Bestuur	20
Communicatie en draagvlak	23
Samenwerking met diverse partijen	26
Projecten	28

Voorwoord

Hierbij bieden wij u het jaarverslag van 2021 en 2022 aan van Weidehof Krimpenerwaard en het Agrarisch Collectief Krimpenerwaard. Op 6 april 1998 zijn we begonnen het agrarisch natuurbeheer te organiseren. Eerst als Stichting en vanaf 12 augustus 2011 als vereniging met leden die zich inzetten om natuurbeheer in te passen in hun bedrijf.

Het Agrarisch Collectief is vanaf 2016 verantwoordelijk voor de uitvoering van het agrarisch natuurbeheer. Weidehof is ons “gezicht” naar buiten en het Agrarisch Collectief zorgt ervoor dat het natuurbeheer door de deelnemers tot goede resultaten leidt.

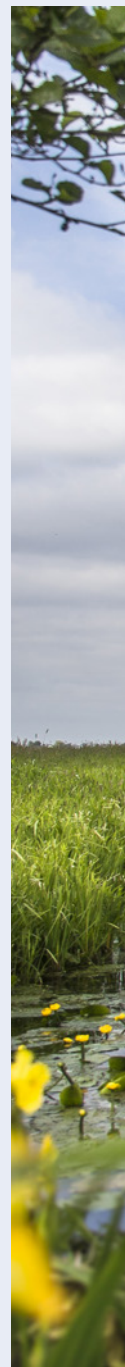
In dit jaarverslag worden ruimschoots alle facetten van het agrarisch natuurbeheer beschreven. Weidehof en het Agrarisch Collectief zijn met leden en deelnemers een enthousiaste club die ervoor zorgt dat het mooie landschap van Krimpenerwaard zo blijft.

De biodiversiteit wordt door goed beheer in stand gehouden. De hele flora en fauna profiteert, zoals de weidevogels die zich nog steeds thuis voelen in de Krimpenerwaard. Onze inzet is daarop gericht. In dit verslag staat beschreven wat onze deelnemers van het agrarisch natuurbeheer gerealiseerd hebben. Zij zijn hierbij ondersteund door een professioneel team en geven met elkaar kleur aan onze mooie Krimpenerwaard!

Hartelijke groet,

*Piet Blanken
Voorzitter
Weidehof Krimpenerwaard*

*Marinus Rooken
Voorzitter
Agrarisch Collectief Krimpenerwaard*

Inleiding

In de afgelopen twee jaren heeft het Agrarisch Collectief Krimpenerwaard (ACK) weer ontzettend veel werk verzet binnen het agrarisch natuurbeheer. Het aantal deelnemers en het aantal hectares beheer neemt nog steeds gestaag toe. Steeds meer agrariërs in ons gebied weten ons te vinden en haken aan.

Binnen het weidevogelbeheer zien we dat de resultaten jaarlijks flink kunnen verschillen. Het jaar 2021 was een bijzonder goed weidevogeljaar, 2022 was iets minder maar niet alarmerend slecht. We blijven positief en gaan vol goede moed verder, alhoewel het soms lastig is dat inspanning niet altijd wordt beloond.

Door continue in gesprek te zijn met onze deelnemers leveren we maatwerk en werken we gericht aan een goede habitat voor weidevogels en een rijke diversiteit aan flora en fauna in ons gebied.

Samenwerking en vertrouwen zijn hierbij sleutelwoorden. Zonder wederzijds vertrouwen kunnen geen stappen richting de toekomst gezet worden. Vertrouwen in de overheid, vertrouwen in organisaties waar we mee werken en vertrouwen in de personen die er bij betrokken zijn. De tijd waarin we momenteel leven maakt soms dat het vertrouwen wankelt. Toch moeten we met elkaar zoeken naar de goede weg voor de toekomst. Het gesprek aangaan en op basis van wederzijds respect een plan maken.

Het ACK heeft zich in de laatste jaren verder geprofessionaliseerd met steun van Boeren Natuur, die landelijk de 40 collectieven begeleidt en ondersteunt. Dit is zeker in de afgelopen periode noodzakelijk gebleken. Boeren Natuur voert gesprekken met RVO en LNV over regels binnen het nieuwe GLB en de gevolgen die dit heeft voor de agrariërs. Hierbij is agrarisch natuurbeheer steeds de rode draad. De 40 agrarische collectieven zijn uitgegroeid tot volwaardige gebiedspartijen die ook in de toekomst een rol blijven spelen in het landelijk gebied.

Inmiddels heeft de werkorganisatie van het ACK 2,5 fte in dienst en lijkt uitbreiding weer nodig te zijn. Door uitbreiding van het agrarisch natuur- en landschapsbeheer en door de uitvoering van projecten is er jaarrond veel werk te verzetten door de medewerkers van het collectief.

Het ACK en Weidehof blijven zich inspannen om agrarisch natuurbeheer op de kaart te zetten en te laten zien welke kansen er zijn. Onlosmakelijk is de deelnemer daarbij de spil waar alles om draait. We hebben gemerkt dat deelnemers bereid zijn om hun passie voor agrarisch natuurbeheer in te passen in hun bedrijfsvoering. Dit geeft ons dan weer de drive om er alles aan te doen dit mogelijk te maken.

Beheer in 2021 en 2022

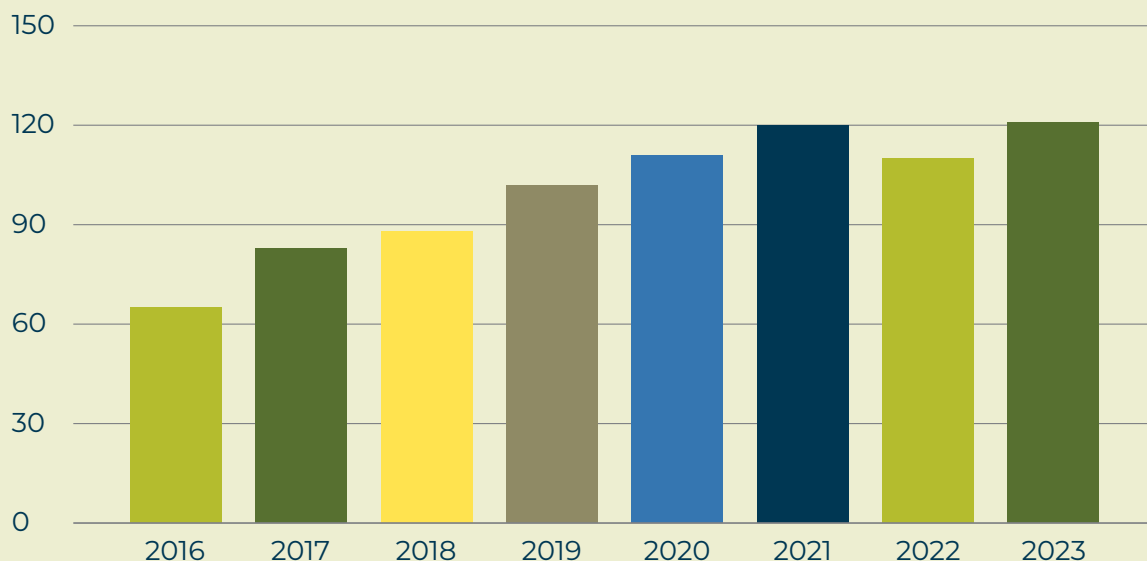
Algemeen

Nog steeds groeit het aantal deelnemers van het Agrarisch Collectief Krimpenerwaard. De deelnemers vormen met elkaar een coöperatie die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het agrarisch natuurbeheer volgens het vastgestelde beheerplan.

Op het moment van schrijven (maart 2023 red.) zijn er meer dan 120 bedrijven betrokken bij het agrarisch natuurbeheer in de Krimpenerwaard. Er zijn bedrijven gestopt, maar meer bedrijven begonnen met agrarisch natuurbeheer. We verwachten en hopen dat deze groei zich gestaag doorzet. Ten opzichte van de start in 2016 is het aantal deelnemende bedrijven verdubbeld. Hieruit blijkt dat voor veel agrariërs agrarisch natuurbeheer een vast onderdeel binnen de bedrijfsvoering is. Dat is iets om trots op te zijn.

Deelnemers ANLB

Tabel 1: groei in aantal deelnemers.

Weidevogels

In 2021 en 2022 heeft het ACK samen met haar deelnemers uitvoering gegeven aan het weidevogelbeheer in de Krimpenerwaard. Binnen het weidevogelbeheer is de visie van het ACK met name gericht op kuikenoverleving. We zien dat deze fase in het weidevogelbeheer het meeste aandacht vraagt en de sleutel tot succes vormt. Het is echter ook de fase dat de grootste risico's optreden en veel faalfactoren aanwezig zijn.

Uit onderzoek binnen de Krimpenerwaard is gebleken dat de ei-fase vrij goed verloopt en dat een groot deel van de eieren uitkomen. In de kuikenfase treden echter grote verliezen op. Hiervoor zijn verschillende redenen te noemen. Onvoldoende geschikt kuikenhabitat, weersomstandigheden en predatie zijn de belangrijkste factoren.

Het beleid dat we hanteren in weidevogelgebieden is kortweg gezegd:

- ✓ Minder maaien.
- ✓ Meer en bredere kruidenrijke randen.
- ✓ Meer beweiden.
- ✓ Meer plasdras.
- ✓ Meer maatwerk voor verfijning in de mozaïek.
- ✓ Meer beheer monitoring.
- ✓ Minder sturen op data en regels, meer op wat er nodig is in het veld.

Biodiversiteit in sloot en slootkant

De botanische pakketten en de pakketten duurzaam slootbeheer zijn erop gericht de biodiversiteit in het gebied te vergroten. In de afgelopen jaren is de interesse voor deze pakketten gegroeid en is er veel nieuw duurzaam slootbeheer afgesloten. Daar waar mogelijk wordt de combinatie met weidevogelbeheer gezocht. Dit gaat over het algemeen goed, de pakketten in sloot en slootkant en de pakketten voor weidevogelbeheer versterken elkaar.

Het beleid binnen het duurzaam slootbeheer is erop gericht de werkzaamheden gefaseerd uit te voeren. Door een fasering in de onderhoudswerkzaamheden zal een vergroting van de biodiversiteit gerealiseerd worden.

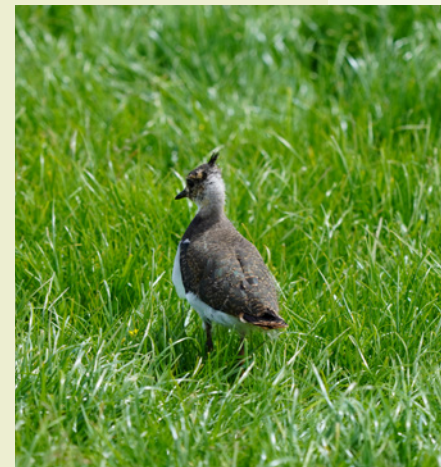
Deelnemers beginnen zich er bewust van te worden dat 100% schonen van de sloten niet altijd noodzakelijk is. Dit is een goede stap vooruit voor de biodiversiteit in de slootkant. Het streven is dat de deelnemers naast het baggerplan ook voor het sloot schonen een onderhoudsplan gaan maken.

De laatste twee jaar is duidelijk geworden dat de massale aanwezigheid van de Amerikaanse rivierkreeften veel schade veroorzaakt in het watersysteem van de Krimpenerwaard. De biodiversiteit in de sloten gaat hard achteruit met als gevolg dat ook de waterkwaliteit verminderd. Daarnaast komt de stevigheid van de slootkanten in het geding met gevolgen voor vee of berijdbaarheid door machines. Een zorgelijke situatie waarbij de oplossing niet eenvoudig is.

Open grasland						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1246 ha	1266 ha	1390 ha	1503 ha	1534 ha	1680 ha	1618 ha

Natte Dooradering						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
83 ha	95 ha	95 ha	98 ha	107 ha	84 ha	100 ha

Water						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
152 ha	153 ha	286 ha	336 ha	456 ha	498 ha	502 ha

Tabel 2: Groei in hectares beheer per leefgebied.

Controle en monitoring

Controle

In de beheerjaren 2021 en 2022 heeft het ACK steekproefsgewijs controles uitgevoerd. De controles zijn veelal uitgevoerd door de veldmedewerker van het ACK. Over het algemeen worden de pakketvoorwaarden in acht genomen en worden er weinig afwijkingen geconstateerd. Een enkele keer voldeed het beheer niet aan de voorwaarden, dit is dan meteen gecommuniceerd met de deelnemer. Bij duidelijke afwijkingen van de gestelde voorwaarden is een bestuursbesluit genomen over een eventuele korting op de uit te betalen beheervergoeding.

Naast controles door het ACK heeft de NVWA in opdracht van RVO gecontroleerd. Bij deze controle gaat het eveneens om steekproeven van de verschillende afgesloten beheerpakketten. Indien de NVWA een afwijking constateert wordt dit gemeld bij het ACK. Van elke controle wordt een dossier gemaakt waar de bevindingen van de NVWA in worden opgenomen. Eventuele reacties van het ACK worden eveneens in dit dossier opgenomen. Het dossier wordt beoordeeld door RVO en die bepaald uiteindelijk of er een korting wordt opgelegd. De korting wordt in eerste instantie opgelegd aan het ACK. Het ACK zal de korting doorvoeren in de uitbetaling aan de deelnemer.

Monitoring

Steeds meer weidewachters en in ieder geval de medewerkers van het ACK, gaan naast de nestlocaties ook het gedrag van weidevogels vastleggen in het digitale systeem, de boerenlandvogelmonitor. Door dit te doen ontstaat een goed beeld van het voorkomen van weidevogels in het gebied. Op basis hiervan kan waar nodig gestuurd worden in het beheer.

Naast de nestbescherming en de monitoring van het gedrag van de weidevogels, heeft het ACK samen met Rudi Terlouw van Bui-TeGewoon Groenprojecten de telling van broedparen en paren met kuikens uitgevoerd. Er is een protocol gemaakt voor de uitvoeringswijze van de telling en de verwerking van de gegevens. Op een vastgesteld moment (laatste week april) zijn de broedparen in diverse telgebieden in de Krimpenerwaard vastgelegd in de boerenlandvogelmonitor. In de derde week van mei is er opnieuw een telling geweest waarbij de aanwezigheid van weidevogelparen met kuikens zijn vastgelegd. Deze telling is vooral gericht op de grutto, maar ook de aanwezigheid van andere soorten wordt vastgelegd. Rudi Terlouw verwerkt de gegevens van de tellingen tot een overzicht waarbij per polder helder wordt of de reproductie van de grutto voldoende is om de soort in stand te houden. Deze telmethode wordt het bruto territoriaal succes genoemd, de BTS telling.

Resultaten weidevogel beheer

Door de inspanningen die we samen met de deelnemers leveren rondom het weidevogelbeheer en de medewerking die we verlenen aan diverse onderzoeken, verzamelen we kennis over zaken die goed en minder goed gaan.

In de laatste jaren zien we, doordat zaken steeds duidelijker worden, verschillen in de fases in het broedseizoen. We zien hierbij dat de kuikenfase de meest kritische fase binnen het weidevogelbeheer is. In de nestfase lijken er minder problemen op te treden, alhoewel deze fase natuurlijk niet als onbelangrijk mag worden gezien, zonder eieren zijn er tenslotte geen kuikens.

Nestfase

Het zoeken en beschermen van nesten gaat in veel polders goed. De samenwerking tussen agrariërs, vrijwilligers en het ACK is in veel gevallen goed op elkaar afgestemd waardoor de nesten goed in beeld zijn. Ook de drone speelt hierin een rol. Door de inzet van de drone door het drone-team zijn vogels en nestlocaties in beeld gebracht. Hierop kon geanticipeerd worden door tijdig last-minute of extra beheer af te sluiten.

Doordat nesten zo min mogelijk bezocht worden is niet altijd exact in beeld of de nesten uitkomen. In de afgelopen 2 jaren is gewerkt met wildcamera's bij nesten om zo toch te kunnen volgen wat er gebeurt. Hieruit blijkt dat er in sommige gevallen het nest wordt leeg gegeten door een kraai of kat, maar dat het grootste deel van de nesten uitkomt.

Kuikenfase

Door de verfijning van het beheer en inzet van diverse beheerpakketten proberen we in samenwerking met de agrariërs grote blokken geschikt kuikenhabitat te creëren.

Plas-dras situaties, meer beweiding en last-minute beheer op de juiste plaats zorgen ervoor dat de habitat voor weidevogels verbetert. De uitbreiding van het pakket kruidenrijke rand middels nieuw afgesloten randen of bredere randen draagt hier aan bij. Daarnaast is op een aantal plaatsen gestart met een kwaliteitsslag in het kruidenrijk grasland. Door de inzaai van kruidenrijke, inheemse mengsels is geprobeerd de diversiteit van de percelen te vergroten.

In de verschillende onderzoeken die zijn gedaan blijkt dat de verliezen in de kuikenfase het grootst zijn. Het volgen van gezinnen met kuikens is een

intensieve klus die veel tijd vergt. Door het wekelijks tellen van gebieden en de monitoring die we jaarlijks doen blijkt echter dat er veel verliezen optreden. Hiervoor zijn verschillende oorzaken te noemen, bijvoorbeeld de weersomstandigheden, maar ook een geschikt kuikenhabitat met voldoende schuilmogelijkheden en beschikbaar voedsel voor kuikens.

Predatie in de kuikenfase is daarnaast een belangrijke verliesoorzaak. Kuikens lijken op grote schaal gepredeerd te worden door roofvogels, kraaien, marterachtigen of katten. De verscheidenheid en hoeveelheid aan predatoren geeft een grote druk op de weidevogelpopulatie. Door het grote verlies in de kuikenfase worden er te weinig kuikens vliegvlug en blijft de weidevogelpopulatie kwetsbaar.

De algemene resultaten over 2021 en 2022 zijn behoorlijk verschillend. In 2021 was het voorjaar nat en kon pas laat begonnen worden met werkzaamheden in het land. Het bleek een goed weidevogelseizoen te zijn, veel kuikens zijn vliegvlug geworden. Het voorjaar van 2022 daarentegen was erg droog en koud. Veel vroege kievitskuikens zijn gesneuveld door de slechte weersomstandigheden. Het weidevogelseizoen van 2022 bleek een gemiddeld jaar te zijn qua resultaten. Er zijn echter wel minder broedparen geteld dan in de voorgaande jaren.

We hebben intensief gemonitord en kritisch gekeken naar het beheer. We zagen wederom dat maaien tussen de weidevogels door een groot risico is en eigenlijk in geen van de gevallen tot goede resultaten leidt. Er is veel verstoring en een veel groter percentage predatie dan wanneer er niet gemaaid wordt.

Beweiding daarentegen gaat beter en zorgt voor minder onrust en predatie. Beweiding zorgt daarnaast, mits niet te intensief, voor een goed kuikenhabitat. De vegetatie is ongelijk en meer open, waardoor het goed doorloopbaar is voor kuikens maar toch voldoende schuilmogelijkheden biedt. Daarnaast is er mest te vinden, wat insecten aantrekt. De insecten dienen op hun beurt weer als voedsel voor kuikens.

Monitoring en maatwerk in beheer

Weidewachters en medewerkers zijn in 2021 en 2022 actief geweest met het bepalen van de nest locaties. Mede hierdoor wist de deelnemer op welke manier hij rekening moest houden met de weidevogels op zijn percelen. Er is getracht zo veel als mogelijk maatwerk te leveren in het beheer door het toepassen van veel last-minute beheer en rustperiodes te verlengen waar wenselijk vanuit de weidevogels.

Inzet drone

In het afgelopen jaar is de inzet van de drone geoptimaliseerd door ontwikkeling van de hardware en software. Door het gebruik van meerdere camera's en software die automatisch warme punten selecteert kan snel en efficiënt in beeld worden gebracht wat er gaande is op het perceel. Door de vastgelegde beelden terug te kunnen kijken kan worden bepaald of in overleg met de agrariër het beheer bijgestuurd moet worden. Het drone team is zeer betrokken en heeft de drive om goede resultaten te halen. In 2022 is de drone minder ingezet door een ongelukkige samenloop van omstandigheden en technische mankementen. In de winter van 2022 is er alles aan gedaan om voor het weidevogelseizoen van 2023 weer gesteld te staan.

Predatie en predatiepreventie

De resultaten in het weidevogelbeheer werden in de afgelopen jaren opnieuw negatief beïnvloed door predatoren. Het lijkt erop dat er, afhankelijk van de polder, verschil zit in de soort predatoren die de grootste invloed hebben op de weidevogelpopulatie. Dit is echter moeilijk vast te leggen. Door mee te werken aan onderzoeken naar predatie proberen we hier meer zicht op te krijgen. Daarnaast werken we met wildcamera's om zaken vast te leggen. Door het systematisch vastleggen en opschrijven van predatie zal op termijn blijken welke soort(en) de grootste verliezen van weidevogels veroorzaken.

Weidevogels geven de voorkeur aan een open landschap. Door achterstallig onderhoud is in sommige gebieden de openheid aan het verdwijnen waardoor weidevogels een andere plaats zoeken, mede door de vergrote kans op predatie vanuit houtopstanden. Het is van belang om met elkaar te kijken naar het cyclisch onderhoud van bosjes, elzenkades en grienden. Hierdoor worden deze locaties minder geschikt voor predatoren als roofvogels en marterachtigen. Naast het onderhouden van houtopstanden wordt ook kritisch gekeken naar ruige begroeiing of rommelbulten die in weidevogelpolders aanwezig zijn. Steeds wordt afgewogen of deze locaties kunnen worden opgeruimd of kort gemaaid ten behoeve van de vermindering van predatie op weidevogels.

Zwarte sterns

Zwarte sterns broeden in sloten met veel begroeiing van gele plomp of krabbenscheer. Het ACK legt drijvende vlotjes in deze sloten zodat zwarte sterns de vlotjes kunnen gebruiken om hun nest op te maken. In de afgelopen twee jaren zijn door het ACK veel meer vlotjes uitgelegd dan voorheen, inmiddels op 14 locaties. Naast het ACK leggen ook de NVWK en het ZHL op verschillende locaties vlotjes neer. Omdat zwarte sterns koloniebroeders zijn, worden per locatie ca. 8 tot 10 vlotjes neergelegd.

In zowel 2021 als 2022 hebben er ca. 25 broedparen zwarte sterns gebruik gemaakt van de vlotjes, verdeeld over 4 locaties. Nog niet alle locaties zijn dus in gebruik genomen door de zwarte sterns. We blijven de vlotjes uitleggen in de komende jaren om te kijken of de vogels alsnog vestigen.

De locaties voor de uit te leggen vlotjes zijn allen gerelateerd aan het Kanssenboek Zwarte Sterns dat een aantal jaren geleden speciaal voor de Krimpenerwaard is geschreven door weidevogel- en gebiedskenners.

De 25 broedparen hebben met elkaar ca. 40 jongen groot gebracht. De zwarte stern heeft een gemiddelde van 0,78 vliegvlug jong per broedpaar nodig om de populatie in stand te houden. We kunnen dus terugkijken op 2 goede jaren voor de zwarte sterns.

Resultaten botanisch beheer

Botanisch beheer

Binnen het botanisch beheer en het beheer van sloten en slootkanten wordt er gestreefd naar vergroting van de biodiversiteit. Door minder/niet te bemesten en vooral beheer te hanteren dat bestaat uit maaien en afvoeren ontstaat er meer ruimte voor kruiden in de vegetatie.

Veel slootkanten in de Krimpenerwaard worden al geruime niet meer bemest en zijn in veel gevallen een kleurrijke rand langs de vele sloten in ons gebied. In de slootkanten zijn veel verschillende planten te ontdekken. Daar waar de soortenrijkdom nog verder kan ontwikkelen wordt middels het juiste beheer gewerkt aan meer diversiteit. De grote soortenrijkdom in slootkanten heeft aantrekkingskracht op insecten, vlinders en libellen. Ook amfibieën en waterdieren profiteren van het ecologisch beheer van de slootkant.

Duurzaam slootbeheer

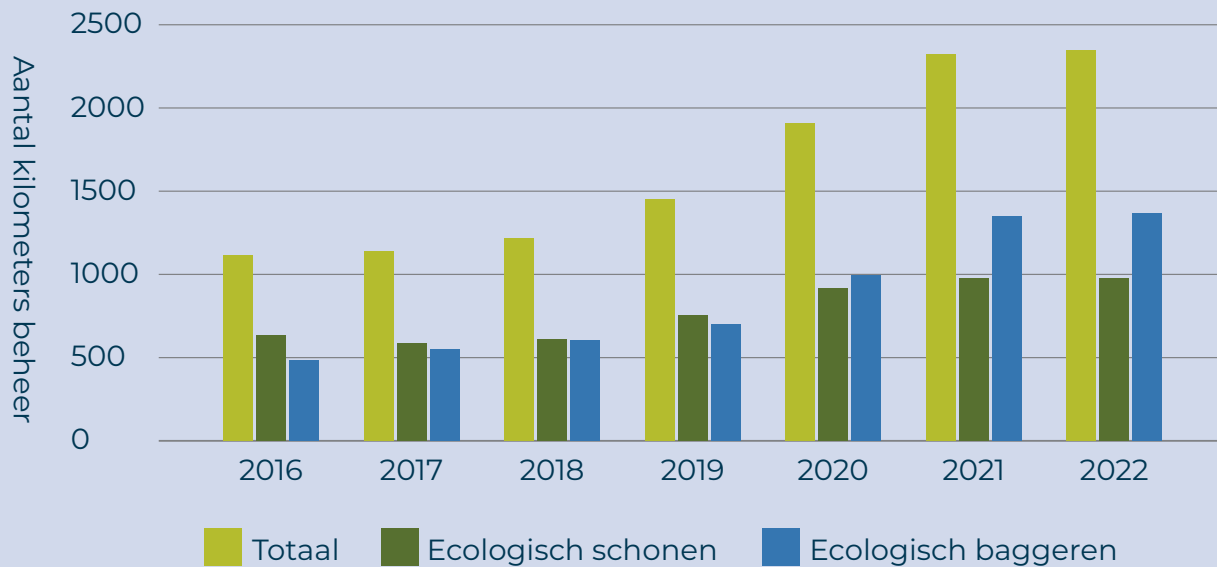
Duurzaam slootbeheer bestaat uit twee delen, namelijk ecologisch slootschonen en ecologisch baggeren. Van het pakket ecologisch slootschonen is veelvuldig gebruik gemaakt en vrijwel altijd is voldaan aan de voorwaarden. Door de inzet van het juiste materieel, de ecoreiniger of maaikorf, wordt de vegetatie langs de sloot afgemaaid zonder dat de wortels van de planten hierbij beschadigd worden. Ook komt er geen bagger in de kant. Dit heeft als gevolg dat de planten in het volgende groeiseizoen weer verder kunnen groeien en er een grotere diversiteit in planten ontstaat.

In de afgelopen jaren is er op grote schaal gebaggerd op ecologische wijze, met de baggerpomp. De deelnemers zorgen er voor dat per jaar 25% van de sloten gebaggerd wordt. Dit wordt gedaan in mozaïek vorm, dat wil zeggen dat er afwisselend wordt gebaggerd. Niet alle sloten naast elkaar, maar verspreid over het areaal van de agrariër. Zo ontstaat er een variatie in waterdiepte en wordt aan zo veel mogelijk waterdieren de ruimte gegeven een geschikt leefgebied te vinden.

Ecologisch Slootbeheer

Tabel 3: Groei in kilometers ecologisch slootbeheer.

Organisatie / Personeel / Bestuur

Weidehof Krimpenerwaard

Het bestuur van Weidehof Krimpenerwaard komt ca. 4 keer per jaar bij elkaar voor een bestuursvergadering. Tijdens de bestuursvergaderingen worden lopende zaken vanuit het gebied besproken. Veelal gaat dit om beleidsmatige zaken waarbij projecten of nieuw beleid op het gebied of op de agrariërs in het gebied af komen.

Bestuurswisseling Weidehof Krimpenerwaard

In het najaar van 2021 waren de bestuursleden Arjan Verhagen, Piet Blanken en Joost Brand aftredend. Piet en Joost hebben zich herkiesbaar gesteld en blijven nog eens 4 jaar aan als bestuursleden van Weidehof. Arjan Verhagen was niet herkiesbaar, de AJK is in het bestuur reeds vertegenwoordigd door Walter de Vries, daarom is een nieuw bestuurslid in de plaats van Arjan niet noodzakelijk.

In het najaar van 2022 waren de bestuursleden Wim Boer, David de Jong en Jan Spek aftredend. Wim en David hebben zich herkiesbaar gesteld en blijven nog eens 4 jaar aan als bestuursleden van Weidehof. Jan Spek was niet herkiesbaar, voor hem is geen vervanger aangesteld.

Bestuur Weidehof

- ✓ Piet Blanken (Voorzitter)
- ✓ Joost Brand (Secretaris)
- ✓ Antonie Vonk Noordergraaf (Penningmeester)
- ✓ Chiel Jan Aantjes (Algemeen)
- ✓ Marinus Rooken (ACK)
- ✓ Wim Boer (DWLK)
- ✓ David de Jong (LTO)
- ✓ Walter de Vries (AJK)

Agrarisch Collectief Krimpenerwaard

Het ACK is een coöperatie met leden die eindverantwoordelijk zijn in de organisatie. De verantwoordelijkheid is gedelegeerd naar het bestuur. Coördinator Mariëlle Oudenes geeft uitvoering van de door het bestuur besloten zaken over beheer welke door de deelnemers wordt uitgevoerd.

Het bestuur van het Agrarisch Collectief Krimpenerwaard komt minimaal 1 keer per maand bij elkaar voor een bestuursvergadering. De vergaderingen hebben, door het streven naar optimaal beheer en de vele zaken die spelen vaak tijdrovende agendapunten. De werkorganisatie van het ACK is naast het ANLB betrokken bij verschillende onderzoeken, evaluaties en projecten. Veel zaken gaan in overleg met de betrokken overheden of deskundige partijen.

Door het gedreven bestuur van het ACK zal de organisatie desgevraagd meer taken op zich (gaan) nemen. Hierdoor zal het bestuur en de werkorganisatie zich steeds verder professionaliseren en zal op termijn uitbreiding nodig zijn.

Bestuurswisseling ACK

In het najaar van 2021 waren de bestuursleden Antonie Vonk Noordegraaf en Wim Boer aftredend en herkiesbaar. Antonie en Wim blijven beide nog eens 4 jaar aan als bestuursleden van ACK.

In het najaar van 2022 waren de bestuursleden Marinus Rooken en David de Jong aftredend en herkiesbaar. Zowel Marinus als David hebben zich herkiesbaar gesteld en blijven nog eens 4 jaar aan als bestuursleden van ACK.

Personeel

In juli 2022 is het team uitgebreid met de komst van collega Arne de Vries. Arne is adviseur agrarisch natuurbeheer bij het ACK. Arne zet zich in voor de algemene werkzaamheden rondom het ANLB en de hieraan gerelateerde projecten. Daarnaast heeft hij op basis van zijn opleiding en achtergrond veel kennis van de agrarische bedrijfsvoering en het nieuwe GLB.

In het voorjaar van 2022 heeft Liesbeth van den Heuvel te kennen gegeven te willen stoppen met haar rol als financieel adviseur. Ze heeft in juli 2022 haar taken overgedragen aan Manon Broere. Manon is met ingang van deze datum de financieel adviseur voor zowel Weidehof als ACK.

Organogram ACK

Bestuur ACK

- ✓ Marinus Rooken (Voorzitter)
- ✓ Chiel Jan Aantjes (Secretaris)
- ✓ Antonie Vonk Noordergraaf (Penningmeester)
- ✓ Wim Boer (DWLK)
- ✓ David de Jong (LTO)
- ✓ Burchart de Jong (Algemeen)
- ✓ Jaco Verkaik (Algemeen)

Financieel adviseur

- ✓ Manon Broere

Gebiedscoördinator

- ✓ Mariëlle Oudenes-Graveland

Administratief medewerker

- ✓ Marja de Jong - Boom

Veldmedewerker

- ✓ Celia Bakker - de Haan

Adviseur agr. natuurbeheer

- ✓ Arne de Vries

Communicatie en draagvlak

Het ACK en Weidehof Krimpenerwaard werken continue aan het creëren van draagvlak en naamsbekendheid binnen de streek. Via de media is veel aandacht besteed aan het werk dat er gebeurt rondom weidevogels en biodiversiteit in de Krimpenerwaard. Een goed voorbeeld hiervan is de serie NetVlist die in januari 2021 is uitgezonden op RTV Krimpenerwaard. Deze serie is gemaakt rondom het project Waterinfiltratiesystemen in Vlist.

Op de facebookpagina en website van Weidehof Krimpenerwaard is in 2021 en 2022 onder andere aandacht gegeven aan het plaatsen van scholeksterplateaus, het eerste gevonden kievitsei in de Krimpenerwaard, het zenderen van grutto's, het onderzoek naar grutto's in Vlist en het uitleggen van zwarte stern vlotjes. Daarnaast zijn interviews gegevens aan de Boerderij, het Algemeen Dagblad, Het Kontakt en de Agraaf over het verloop van het broedseizoen. Tot slot is er in 2021 een item rondom weidevogels geweest in "De Waard aan tafel", bij de regionale televisie zender RTV Krimpenerwaard.

Door de covid-pandemie zijn er in 2021 minder open dagen of andere evenementen geweest. In juli zijn er wel twee “open boerderij” dagen geweest waarop het ACK en Weidehof een stand met informatie en promotiemateriaal rondom agrarisch natuurbeheer heeft kunnen verzorgen.

In juli 2022 is er een botanische excursie georganiseerd op het bedrijf van dhr. Arie Boer uit Berkenwoude. De grote diversiteit in het agrarisch gebied werd door de bezoekers van de excursie bijzonder gewaardeerd. In september 2022 waren we weer aanwezig op de Jongveedag in Lekkerkerk. Ondanks het slechte, koude weer was er leuk contact met diverse bezoekers.

Poes in de mand

Het ACK doet er samen met de agrariërs alles aan om de kwetsbare kuikens vliegvlug te laten worden.

Helaas vallen kuikens vaak ten prooi aan predatoren. Ook katten jagen instinctief op kuikens. Kattenbezitters kunnen hier iets aan doen. Met hulp van Provincie Zuid-Holland zijn we voorafgaand aan het broedseizoen van 2022, aangehaakt bij de landelijke actie: Kuikens in het land, poes in de mand!

Door middel van een landelijk opgezette campagne is er bewustwording gecreëerd voor de schade die (zwerf) katten kunnen aanbrengen aan onze weidevogels. Er is een flyer verspreid en omtrent de campagne zijn interviews verschenen in het Kontakt en het AD Groene Hart.

Boerennatuurdag 2024

Na het succes van de eerste Weidehof Boerennatuurdag in mei 2019, is het plan om in het voorjaar van 2024 weer eenzelfde Boerennatuurdag te organiseren. Op deze dag kunnen we laten zien wat Weidehof en het ACK samen met de agrariërs doen voor ons gebied en alle soorten die hier leven. Wilt u meewerken aan deze dag? Neem dan vooral contact met ons op.

kuikens in het land
POES IN DE MAND

BROEDSEIZOEN:
APRIL T/M JUNI

HELP MET KUIKENS BESCHERMEN

KLEINE MOEITE: 'S NACHTS DE KAT BINNEN

Het is een kleine moeite om (weide)vogelkuikens te beschermen: 's nachts de kat binnenhouden. Het kattenluik op slot of de schuurdeur dicht. Dat is in het voorjaar nodig omdat veel kwetsbare kuikens het slachtoffer worden van huis- en boerderijkatten.

www.poesindemand.nl

Weidehof Krimpenerwaard

'Kuikens in het land, poes in de mand' is de oproep van natuurorganisaties en Weidehof Krimpenerwaard.

Samenwerking met diverse partijen

In de uitvoering van haar taken werkt het ACK samen met veel verschillende (gebieds)partijen en deskundigen op het gebied van agrarisch natuurbeheer. In hoofdzaak zijn de agrariërs de belangrijkste partij in ons gebied. Zij voeren het beheer uit met veel inzet en doorzettingsvermogen. Samen werken we aan een kleurrijke waard.

Boerennatuur

De agrarische collectieven in Zuid Holland (8 stuks) werken samen in de vereniging Boerennatuur Zuid Holland. Landelijk zijn 40 collectieven verenigd middels Boerennatuur Nederland. Boerennatuur is o.a. verantwoordelijk voor de ICT waar landelijk mee gewerkt wordt door alle collectieven. Daarnaast zijn zij het aanspreekpunt voor RVO en LNV. Middels (online) bijeenkomsten en nieuwsberichten op intranet worden zaken gedeeld met de collectieven. De lijnen met Boerennatuur zijn kort, wat zorgt voor een prettige samenwerking.

Provincie Zuid-Holland

Provincie Zuid Holland is opdrachtgever en het ACK ontvangt via de Provincie de financiën voor het agrarisch natuurbeheer. Het ACK legt hiervoor verantwoording af, omtrent uitgevoerd beheer en behaalde resultaten. Er is veel contact met de mensen van het bureau Groen en Water van de Provincie Zuid Holland. De Provincie is nauw betrokken met het agrarisch natuurbeheer. In samenwerking met de collectieven worden naast het ANLB projecten en/of onderzoeken opgestart om kennis en ervaring op te doen, veelal is Provincie Zuid Holland opdrachtgever van deze projecten/onderzoeken.

Hoogheemraadschap Schieland de Krimpenerwaard

Voor het beheer gericht op sloten en slootkanten werken we samen met het Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard. Het Hoogheemraadschap financiert een deel van de pakketten voor duurzaam waterbeheer. Daarnaast is er een samenwerking in het project Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW).

NVWK

Met het weidevogelteam van de Natuur en Vogelwerkgroep Krimpenerwaard (NVWK) is contact over de inzet van weidewachters in het weidevogelbeheer. De weidewachters ondersteunen in het vinden van legsels en monitoring van weidevogels in het gebied. De weidewachters zijn gekoppeld aan vaste agrariërs waar zij de weidevogels in de gaten houden. De NVWK zet zich in om weidewachters te werven en op te leiden. Er is veel contact tussen weidewachters, agrariër en de medewerkers van het ACK.

Overige gebiedspartijen

Overige samenwerkings-overleggen hebben we met de LTO, de Wild Beheer Eenheid (WBE) Krimpenerwaard, het Zuid-Hollands Landschap en de muskusrattenbestrijding. Daarnaast is er regelmatig overleg met het Natuurbeheer Collectief (NBC). Met alle partijen is veelvuldig contact en verloopt de samenwerking goed.

Alles overziend is het ACK tevreden over de samenwerking met de diverse partijen in ons gebied. Hierbij benadrukken we nogmaals dat het draait om de agrariërs die steeds weer bereid zijn om mee te denken en die open staan voor nieuwe initiatieven. Zij zijn de spil.

Projecten

Weidehof Krimpenerwaard en het ACK zijn bij verschillende projecten betrokken. Veelal ligt de uitvoering van het project bij het ACK. Als dit niet het geval is ondersteunt het ACK de projecten door de inzet van kennis en ervaring vanuit het gebied.

Waterinfiltratie systeem Vlist (WIS Vlist)

Op 1 november 2020 is gestart met het aanbrengen van drainage slangen in de polders aan de oostzijde van Vlist. In totaal zijn er 21 melkveehouders betrokken bij dit project en werd een oppervlakte van ruim 350 hectare voorzien van een water infiltratie systeem.

Het project WIS Vlist heeft als doel de bodemdaling en CO2 uitstoot te verminderen. In studiegroepen bespreken de betrokken agrariërs hoe het waterinfiltratiesysteem toegepast kan worden in de bedrijfsvoering en een bijdrage kan leveren aan kringlooplandbouw en meer biodiversiteit.

Eind 2022 is het project met succes afgerond.

GLB Pilot ‘Met agrarisch waterbeheer werken aan bodemdaling, klimaat, waterkwaliteit en biodiversiteit’.

Met de GLB pilot “Met agrarisch waterbeheer werken aan bodemdaling, klimaat, waterkwaliteit en biodiversiteit”, voert het Agrarisch Collectief Krimpenerwaard met projectpartners als PPP-Agro Advies West, NMI-Agro en Bui-TeGewoon praktijkonderzoek uit naar de invloed van verschillende slootwaterpeilen en greppelinfiltratie op het grondwaterpeil.

Zo gaan we kennis opdoen over verschillende manieren om de grondwaterstanden te beïnvloeden op onze veengronden in de Krimpenerwaard. Daarnaast heeft dit project als doel om praktijkervaring op te doen over de invloed van slootwaterpeil op de stabiliteit, vegetatieontwikkeling en stabiliteit van slootkanten, draagkracht, opbrengst, etc. Het ontwikkelen van deze praktijkkennis kan handvatten geven voor het nieuwe GLB-beleid.

De projectlocaties zijn in het voorjaar van 2022 ingericht. Aan de West Vliesterdijk in Vlist, Zuidbroek te Bergambacht en Wetering Oost te Lekkerkerk zijn watergangen voorzien van dammen en pompen om de verschillende slootwaterpeilen te realiseren. Alle proefpercelen zijn voorzien van peilbuizen zodat de grondwaterstanden nauwlettend kunnen worden gevolgd. Ook op andere wijze vindt er monitoring plaats om alle effecten van slootwaterpeilverhoging en greppelinfiltratie te kunnen meten.

Eind 2023 zal deze pilot worden afgerond. We verwachten dan een goed beeld te hebben van de genomen maatregelen. Vervolgens zal dit worden verwerkt in een handreiking van de opgedane kennis met een koppeling naar de praktijk.

Grutto onderzoek

In het broedseizoen van 2021 is door het ACK meegewerkt aan een project waarbij grutto's voorzien zijn van satellietzenders. Dit project was in opdracht van Provincie Zuid Holland en is uitgevoerd door de mensen van Lowland Ecology waarbij er een koppeling is met het grootschalige grutto onderzoek dat gedaan wordt door de Rijksuniversiteit Groningen.

Binnen het project zijn 5 volwassen grutto's voorzien van een satellietzender, 2 van deze grutto's zijn gevangen in de polder Vlist Westzijde. De andere 3 grutto's zijn gevangen in polder de Nesse van het Zuid Hollands Landschap. Door de zenders zijn de grutto's te volgen. Dit geeft waardevolle informatie over de bewegingen door het gebied tijdens de verschillende fases in het broedseizoen. Na het broedseizoen is vervolgens te zien waar de grutto's naar toe trekken. Op deze manier kunnen de vogels jaarrond gevolgd worden.

In 2022 is eveneens mee gewerkt aan het onderzoek rondom de grutto's. In 2022 zijn er geen grutto's gezenderd, maar is er voor gekozen de grutto's in verschillende gebieden wekelijks te tellen. Op deze manier ontstaat een beeld van wat er met de grutto's gebeurd gedurende het seizoen en kan er iets gezegd worden over het broedsucces. Daarnaast zijn nesten voorzien van wildcamera's om te zien of eieren uitkomen. Het agrarisch gebied van polder Vlist Westzijde was onderdeel van dit onderzoek. Uit het onderzoek blijkt dat veel dingen goed gaan. Het grootste deel van de nesten lijkt uit te komen. In de kuikenfase verdwijnen er echter in de loop van de tijd meer kuikens dan we zouden willen. In 2023 zal hier een vervolg onderzoek naar gedaan worden om meer grip te krijgen op deze verliezen.

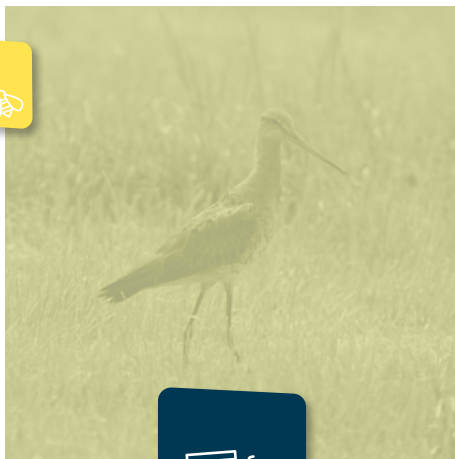

Actieplan Weidevogels Zuid Holland

In de provincie Zuid-Holland is door verschillende gebiedspartijen in februari 2019 het "Actieplan Boerenlandvogels Zuid-Holland 2019-2027" opgesteld.

Hierbij is de provincie opgedeeld in vijf deelgebieden. Deelgebied Krimpenerwaard – Lopikerwaard is één van de deelgebieden waarop het Actieplan van toepassing is. Terrein beherende organisaties en Agrarische Collectieven kunnen aan de hand van verschillende openstellingen bij Provincie Zuid Holland concrete projecten of maatregelen passend binnen de doelen van het Actieplan indienen. Indien een project wordt gehonoreerd is een bijdrage in de te maken kosten mogelijk.

Op deze manier heeft het ACK bijvoorbeeld plas-dras pompen kunnen aanschaffen en is er achterstallig onderhoud aan houtopstanden in weidevogelgebieden uitgevoerd. In Bergambacht is met behulp van financiering vanuit het Actieplan Weidevogels een watermolen geplaatst om zo het waterpeil van een sloot tijdelijk hoog te houden en plas-dras locaties te voorzien van water. In de komende jaren blijven dergelijke maatregelen en projecten mogelijk.

ADRES

Ambachtstraat 3a/b
2861 EW Bergambacht

Datum: april 2023

TELEFOON

0182 35 74 00

E-MAIL

info@weidehofkrimpenerwaard.nl
info@collectiefkrimpenerwaard.nl

WEBSITES

www.weidehofkrimpenerwaard.nl
www.collectiefkrimpenerwaard.nl

  Blijf op de hoogte, volg ons werk in de Krimpenerwaard!

